Sprogkassen om kyllinger

Sproget er med til at skabe mening for den enkelte i relation til andre og til fællesskabet. Sproget er personlighedsdannende, det skaber indre billeder og erkendelser af, hvem man er som person. I stadig forandring og ved bredt udfoldelses rum, kan vi give børnene mulighed for at udvikle en stærk, rig individuel og social sproglig erkendelse og kompetence. (Daniela Cecchin, pæd. udv. konsulent BUPL)

Sprogkasserne er en mulighed for, at give børnene meningsfulde sammenhænge for sprogudviklingen. Det er samtidig en måde hvorpå, børnene lærer om naturen omkring dem og begrebet jord til bord.

Indhold i Sprogkassen om kyllinger

A: 1 pose fjer

B: 2 æsker med mad

C: 3 sange

D: 1 billedbog

E: 1 historie

F: 1 billedlotteri

G: 4 lege + 2 hanekasketter

H: 1 "Pip gok i reden hop" spil

I: Vejledning, en kinabog til ideer og cd med filer til brug i institutionen.

Forløbet er tænkt som en tre trins raket.

Første trin

A og B: Kan bruges til at tale sig ind på, hvilket dyr det handler om. Hvordan **ser** den ud? Hvad **spiser** den? Hvad **bruger** man den til? Hvordan **mærkes** dens fjer? Hvorfor spiser den Sten?

C: Gennem sang, kan vi komme omkring kyllinger og høns. Hvad er det for et dyr? Vi kan ved at synge få gentaget flere ord, vi har arbejdet med før.

D: Kikke på billeder af, hvad de kommer ud at se. Gentage snakken om hvordan ser den ud, hvad spiser den, ...osv

E: Læse historien og få "billeder" på, hvordan en kyllings liv er, lige når den kommer til verden. Få præsenteret ord som Skruk, fjerdragt, æggetand, hønemor, støvbad, baske mfl.

F: Billedlotteri og vejledning til brug af billedlotteri. Snakke ud fra billederne og selv lave historier, spille det og sætte ord på brikkerne.

G: Lege der får kyllingerne ind i kroppen, de er kyllinger mens de bevæger sig og bruger kroppen og sproget til at skabe legen.

H: Brætspil til hyggestund i en lille gruppe. Et spil med oplysninger om kyllingens adfærd med paralleller til hverdagsting de selv kender. Fangeleg, træthed, spisning mm.

I: En tur på biblioteket og finde endnu flere billeder og historier om kyllinger.

Næste trin

Naturvejlederen kommer med "Kyllingekorpset" ned i institutionen. Her oplever børnene det levende dyr. De lugter det, de rører det, de hører det samtidig med, at vi sætter ord på, hvad det er vi oplever og ser.

På forløbet i institutionen leger børnene også "Hønemor med kyllinger" med maling på kinderne og hanekam på hovedet.

Undervejs tages der billeder af situationer under forløbet til en "Situationsbilledbog" over oplevelsen.

Der kan også laves et vendespil med billeder fra "Kyllingekorpset".

Sidste trin

"Situationsbilledbogen" og vendespillet kan bruges til at snakke ud fra. Alle de andre aktiviteter i kassen kan gentages.

Senere aktiviteter

I: Man kan vælge at komme yderligere omkring emnet kyllinger, ved at inddrage småhåndværk, klippe/klistre, syning, bevægelse og meget mere. På de medfølgende filer ligger lidt forslag til aktiviteter. Kinabogen er til de ideer, I skulle kunne komme på eller erfaringer, I synes de andre brugere skal høre om.

OBS!

Man kan vælge selv at klække kyllinger ud. Naturcenteret kommer med en rugemaskine med æg og så tager det 21 dage, hvor børnene kan se og høre, hvordan kyllingerne bevæger sig bag skallen. Når de er klækket kommer de på "ferie" på Naturcenteret igen.

God fornøjelse Ishøj Naturcenter www.ishojnaturcenter.dk 43537279

Bogliste over bøger på Ishøj Bibliotek til Kyllingesprogkassen.

Kuiper, Nannie

Sebastian bor på en bondegård

BOG: Espergærde, Lamberth, 2011. - [28] sider, alle illustreret i farver

Sansone, Adele

Den grønne kylling

BOG: (Ved Marie Brocks Larsen, ill. Anke Faust) Århus, Turbine, 2010. - [28] sider, alle illustreret i

farver

Pedersen, Anne, f. 1969 Find hønsetyven, Snus!

BOG: Risskov, Klematis, 2010. - 30 sider, alle illustreret i farver

Syng med mig - de deiligste børnesange

BOG: 1. udgave. - Kbh., Carlsen, 2010. - 155 sider, alle illustreret i farver

Baumgart, Klaus

Kaninen uden ører

BOG: Espergærde, Lamberth, 2010. - [36] sider, alle illustreret i farver

Reichenstetter, Friederun

Hvad foretrækker får?: hvad ved du om dyrene?

BOG: Espergærde, Lamberth, 2010. - [14] foldede sider, illustreret i farver

Jeg en gård mig bygge vil : sange om tamdyr og vilddyr

illustrator: Bente Bech ; redaktør: Heidi Bruhn

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., Alvilda, 2010. - [18] sider, alle illustreret i farver

Krutop, Lee

Tæl bondegårdens dyr

BOG: 2. oplag. - Tåstrup, Clava, 2010. - [20] sider, alle illustreret i farver

Lille Nørd - høne

DVD (film): DR1, 2009. - 1 dvd-video

Kig ind i hullet - bondegården

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2009. - [14] sider, alle illustreret farver

Gotthardt, Peter

Et værre cirkus

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2009. - [28] sider, alle illustreret i farver

Lawrenson, Diana

Gokkelines gave

tekst: Diana Lawrenson, illustrationer: Dee Huxley. Espergærde, Lamberth, 2008. - [36] sider, alle illustreret i farver

Yorke, Jane

En dag på gården

BOG:

skrevet af: Jane Yorke, fotograf: Simon Clay. 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2008. - 29 sider, illustreret i farver + 1 dvd-video

Nørgaard, Jesper, f. 1974

Øko-hønen Rosa

BOG: Herning, Dunø, 2008. - 39 sider, alle illustreret i farver. - ([Forlaget Dunø's vendebøger]) . - (Dyre-serien)

Cutbill, Andy

Koen der lagde et æg

BOG:

tekst: Andy Cutbill, illustreret af Russell Ayto. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2008. - [32] sider, alle illustreret i farver

Genechten, Guido van

Anders og hønen Mia

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2008. - [28] sider, alle illustreret i farver

Dalby, Claus

Dyr på landet

BOG:

foto: Claus Dalby, tekst: Mette Jørgensen. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2007. - [24] sider, alle illustreret i farver

Hønen, der lagde ællinger

Karoline Skov Steffensen; Aase Bach

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Århus, Gigraf, 2007. - [24] sider, illustreret i farver

Min dyrebog: 12-18 måneder

BOG: (12-18 måneder) 2. udgave, 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2007. - [20] sider, alle illustreret i farver. - (Kigge, pege, lære)

Høysholdt, Lizzie

Høns

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., Gyldendal, 2007. - 16 sider, illustreret i farver. - (Første fakta)

Ray, Hannah

Høns

BOG: Holte, Flachs, 2007. - 24 sider, illustreret i farver. - (Dyr på gården)

Jørgensen, Marianne, f. 1966

Signe-Maries høne

BOG:

fortalt af Marianne Jørgensen & Line Margareta Iversen, tegnet af Line Margrareta Iversen. Århus, Turbine, eksp. Landsvalen. - 32 sider, alle illustreret i farver. - (Børneliv på landet)

Scherfig, Lilja

Pop-Hans

BOG:

skrevet af Lilja Scherfig, illustreret af Erik Petri. 1. udg., 1. opl.. - Kbh., Carlsen, 2006. - 28 sider, alle illustreret i farver

Matz, Kerstin

Johan og hønsene

BOG:

tekst: Kerstin Matz, og illustration: Gunilla Kvarnström. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2006. - [28] sider, alle illustreret i farver

Wormell, Christopher

Henry og ræven

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2006. - [32] sider, alle illustreret i farver

Nørgaard, Jesper, f. 1974

Da far var dreng - havde oldefar en bondegård

BOG: Herning, Dunø, 2005. - 25 sider, illustreret i farver. - (Forlaget Dunø's vendebøger)

Alle mine kyllinger kom hjem!

Søren Brinch Vestergaard

BOG: Kbh., Sesam, 2005. - 23 sider, alle illustreret i farver

Matthews, Derek

Find lille Kylle!: pop-op sjov!

BOG: 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2005. - [8] sider, alle illustreret i farver. - (Mini-pop-op dyr)

Moost, Nele

Ninalisa - det dejligste smil i verden

BOG

tekst: Nele Moost, & illustrationer: Marina Rachner. Espergærde, Lamberth, 2005. - [28] sider, alle illustreret i farver

Berner, Rotraut Susanne

Åh nej! - pyt med det!

BOG: Kbh., Thorup, 2005. - [36] sider, alle illustreret i farver

Dyr på bondegården

BOG: 4. oplag. - Bagsværd, Carlsen, 2005. - [12] sider, alle illustreret i farver. - (Puslespilbog)

Bjerregrav, Henrik

Den store bog om dyr på gården

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2004. - [16] sider, alle illustreret i farver. - (Den store bog om -)

Bjerregrav, Henrik

Den lille bog om dyr på gården

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2004. - [24] sider, alle illustreret i farver. - (Den lille bog om - (Risskov))

Fra høns til æg

Mette Jørgensen, f. 1952; Henrik Bjerregrav

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2004. - [24] sider, illustreret i farver

Royston, Angela

Kyllinger

BOG: Holte, Flachs, 2004. - 32 sider, alle illustreret i farver. - (Læs om dyreunger)

Bondegårdsdyr

BOG: 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2003. - [22 sider], alle illustreret i farver. - (Min lille dyreserie)

Åbn lågerne på bondegården

BOG: Køge, Litas, 2002. - [12] sider, alle illustreret i farver. - (Sjov bog med låger)

Crossley, David

Høne på bondegården

BOG: 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 2002. - [10] sider, alle illustreret i farver. - (En kig-og-find pegebog)

Moekaars, Stijn

Hvem er det der pipper?

BOG:

skrevet af Stijn Moekaars, illustreret af Frank Daenen. 1. udg., 1. opl.. - Kbh., Carlsen, 2002. - [28] sider, alle illustreret i farver

Cronin, Doreen

Klik, klak, muuh : de skrivende køer

BOG:

illustreret af Betsy Lewin. Holte, Flachs, 2002. - [32] sider, illustreret i farver

Cordsen Nielsen, Ghita

Læs om landbrug

BOG: 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., LM, 2002. - 2 bind, illustreret i farver. - (Læs om)

Abel, Simone

Haster det Høne?

BOG: 1. oplag. - Bagsværd, Carlsen, 2001. - [8] sider, alle illustreret i farver

Lind, Mecka

Toppes jul

BOG:

tekst af Mecka Lind, illustrationer af Lars Rudebjer. Kbh., Sesam, 2001. - [36] sider, illustreret i farver

Tobiasen, Inger

Har du hørt om ternede høns og firkantede æg : leg med farver og former BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2001. - 31 sider, alle illustreret i farver

Waring, Richard M. N.

Den sultne høne

tekst: Richard Waring, illustreret af Caroline Jayne Church. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 2001. - [28] sider, alle illustreret i farver

Jensen, Michael, f. 1961-08-31

Bondegården

BOG: Tjele, Mosegaard, 2000. - [14] sider, illustreret i farver

Baune, Bernard

Hønemor er rævesnu

tekst og illustrationer Bernard Baune, Annie-Claude Martin

BOG: 1. udg., 1. opl.. - Kbh., Carlsen, 2000. - [28] sider, alle illustreret i farver

Donaldson, Julia

Gris leger gemmeleg

BOG:

tekst Julia Donaldson, illustrationer Axel Scheffler. Kbh., Atelier, 2000. - [14] sider, alle illustreret i farver. - (Historier fra Agernskoven)

Brown, Ken

Fugleskræmslets hat

BOG: Holte, Flachs, 2000. - [28] sider, alle illustreret i farver

Husdyr

BOG: [Nyt oplag]. - Køge, Litas, 1999. - [20] sider, alle illustreret i farver

Far, mor, børn

Brita Granström; Mick Manning

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 1999. - [28] sider, alle illustreret i farver

Greve, Lisette Arent

Alfred og Oskar på bondegården

BOG:

tekst Lisette Arent Greve, illustrationer Mads Greve. 1. opl.. - Bagsværd, Carlsen, 1999. - [28] sider, illustreret i farver

Simon, Francesca

Dyrene på gården

BOG:

skrevet af Francesca Simon, illustreret af Emily Bolam. Kbh., Gyldendal, 1999. - 77 sider, alle illustreret i farver

Davenier, Christine

Leo og Albertine

BOG: Holte, Flachs, 1999. - [36] sider, alle illustreret i farver

Bjerre, Gunvor

Bondemanden han har altid travlt

tekst: Gunvor Bjerre, illustration: Rina Dahlerup. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 1997. - [10] sider, alle illustreret i farver

Skafte, Ulrik T.

Æggebogen: en historie om økologiske æg

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 1997. - [32] sider, alle illustreret i farver

Wägner, Veronica

Kamma klarer ærterne

BOG:

tekst Veronica Wägner, illustrationer Lena Landström. Kbh., Gyldendal, 1997. - [28] sider, alle illustreret i farver

Graham, Bob

Dværghønen Tulle

BOG: Kbh., Sesam, 1997. - [28] sider, alle illustreret i farver

Negendahl, Lene

Dyrene på bondegården

BOG: 1. oplag. - Risskov, Klematis, 1997. - [14] sider, alle illustreret i farver

Molich, Bodil

Tamme dyr

BOG: Kbh., Gyldendal, 1997. - [12] sider, alle illustreret i farver

Lind, Mecka

En mand til Mor Tilda

BOG:

tekst af Mecka Lind, illustrationer af Lars Rudebjer. Kbh., Gyldendal, 1996. - [32] sider, illustreret i farver

Allen, Jonathan

Rævestreger

BOG: Kbh., Sesam, 1996. - [36] sider, alle illustreret i farver

Bergengren, Göran

Dyreunger på gården

BOG:

tekst Göran Bergengren, og billeder Ingvar Björk. 1. udgave, 1. oplag. - Kbh., Forum, 1996. - 48 sider, illustreret i farver

Wormell, Mary

Hønen Hildas skrækkelige nat

BOG: Kbh., Sesam, 1996. - [32] sider, alle illustreret i farver

Wyllie, Stephen

Loppekuren

BOG:

illustreret af Ken Brown. 1. oplag. - Bagsværd, Carlsen, 1995. - [28] sider, alle illustreret i farver

Winding, Thomas

Han er tosset, sagde naboerne

BOG:

skrevet af Thomas Winding, illustreret af Rina Dahlerup. 1. opl.. - Bagsværd, Carlsen, 1995. - [28] sider, alle illustreret i farver

Halling, Thomas

Liste-liste

BOG:

tekst: Thomas Halling, ill.: Mimmi Tollerup-Grkovic. Kbh., Sesam, 1995. - [32] sider, alle illustreret i farver

Wormell, Mary

Hønen Hilda

BOG: Kbh., Sesam, 1994. - [32] sider, alle illustreret i farver

Wallace, Karen

Min høne og hendes kyllinger

BOG:

skrevet af Karen Wallace, illustreret af Anita Jeram. 1. oplag. - Risskov, Klematis, 1996. - 29 sider, alle illustreret i farver

Lind, Mecka

Toppe og Putte

BOG:

tekst: Mecka Lind, tegninger af Lars Rudebjer. Kbh., Gyldendal, 1994. - [32] sider, illustreret i farver

Ellis, Andy

Hej, lille fugl

BOG: Kbh., Carlsen, 1993. - [12] sider, alle illustreret i farver. - (Bondegårdsbøgerne)

Julian-Ottie, Vanessa

Sebastian på opdagelse

BOG: 1. oplag. - Bagsværd, Carlsen, 1993. - [28] sider, alle illustreret i farver

Nilsson, Ulf, f. 1948

Køer, høns og snu grise

BOG:

tekst Ulf Nilsson, illustrationer Inga Borg. Kbh., Gyldendal, 1988. - [36] sider, illustreret i farver

Steen, Peter

Hønsene i hønsegården

BOG:

tekst af Peter Steen, tegnet af Ida Gantriis. 2. oplag. - Kbh., Mallings, 1984. - 21 sider, alle illustreret

Heine, Helme

Det flotteste æg i verden

BOG: Kbh., Sesam, 1984. - [25] sider, alle illustreret i farver

Olesen, Jens, f. 1946

Der er en kylling i ægget

fortalt og tegnet af Jens Olesen, fotograferet af Bo Jarner. Kbh., Apostrof, eksp. DBK, cop. 1982. - 23 sider, illustreret

Ingves, Gunilla

Hønsene

BOG: 1. oplag. - Kbh., Carlsen, 1982. - 32 sider, alle illustreret. - (Dyrene hjemme hos Katinka og Stina)

Takamura, Taki Lille kylling

tegninger af Taki Takamura og tekst af Tatsuo Udagawa

BOG: 1. oplag. - Kbh., Carlsen, cop. 1981. - 22 sider, alle illustreret. - (Snak om dyr)

Hvordan kan man bruge billedlotteriet?

A: Bare som almindeligt billedlotteri, hvor man skal sige, hvad man vender. På den måde gentages der løbende. Vinderen er den med får fyldt sin plade først..

B: Tale om billederne. Hvem er mor? Hvem er far? Hvem er unge? Hvor kommer ægget fra? Hvad siger dyrene? Hvor bor de? Hvem skal de passe på? Hvem spiser hvad?

D: Fortælle en historie sammen over billedbrikkerne. "En morgen gik hanen tur i hønsegården..."

E: Brug halvdelen af spillet (ex. kun et æggebillede) til "Hvad er der på billedet" spillet.

Leg
"Hanen henter høns"

I hver en hønsegård, er der kun fred, hvis der kun er en hane, som passer på alle sine høns. Det kræver selvfølgelig sin hane. Han skal være stærk, flot, kunne sige højt kykkeliky! og ikke mindst løbe hurtigt.

To vælges som haner, de har hver deres hønsegård (to områder), men uden høns i. Ude på gårdspladsen går de glade høns rundt og pikker i gruset.

Hver hane står i sin hønsegård og råber højt kykkeliky! Derefter må de gå ud af hønsegården og fange deres høns. (man er fanget, når man er rørt)

Når en høne er fanget, følger hanen den selvfølgelig hen til hønsegården og siger et sejrs kykkeliky. Derefter må han løbe ud igen og fange en ny høne.

Hanen med flest høns i hønsegården har vundet.

Man kan udvide legen ved, at der på et tidspunkt kommer en ræv, som spiser hønsene, før hanerne får fat i dem.

Leg om kyllinger

www.festabc.dk

Alle mine kyllinger 4

Der vælges en kyllingemor, hun stiller sig i den ene ende af banen.

Derefter vælges en ræv, han stiller sig midt på banen.

De andre børn er kyllinger, der står ved deres mor.

Kyllingemor råber nu til sine kyllinger: "Alle mine kyllinger ud i skoven og pluk blåbær".

Kyllingerne løber nu ned i den anden ende af banen.

Snart råber kyllingemor igen: "Alle mine kyllinger kom hjem".

Kyllingerne råber tilbage: "Det tør vi ikke".

Kyllingemor råber tilbage: "Hvorfor ikke?".

Kyllingerne råber: "Fordi ræven vil spise os med kniv og gaffel og drikke vores blod".

Kyllingemor råber: "Kom hjem alligevel".

Kyllingerne prøver at løbe hjem, uden at ræven fanger dem.

Fanger ræven en eller flere, forvandles de til ræve, det hele gentager sig, til der ikke er flere kyllinger tilbage.

Fra 3-7 år / Ubegrænset / Ude leg - et afgrænset område

Stjæle æg

Deltagerne deles i 2 hold.

Det areal der leges på, deles i 2 banehalvdele.

Hvert hold får en banehalvdel, hvor de skal placere deres æg (kop, krus eller lign.) på baglinien.

Så gælder det om at stjæle hinandens æg og få dem hjem til sit æggedepot. Dette foregår ved at deltagerne løber ind på modstanderens banehalvdel og forsøger at nå deres æggedepot, uden at blive rørt af en af modstanderne samt at nå tilbage på egen banehalvdel, igen uden at blive rørt af en modstander. Bliver en af deltagerne rørt af en modstander på deres banehalvdel, er man død og sætter sig ned på hug. Har man evt. fat i et af deres æg, når man dør, skal det lægges tilbage.

Man kan kun lives op, ved at en fra sit eget hold rører ved en. Derefter kan man påny gå igang med at stjæle æg.

Man må kun stjæle et æg ad gangen og det kan først placeres i eget æggedepot, når man er nået ind på egen banehalvdel, uden at være rørt af en af modstanderne på deres banehalvdel.

Prøv eventuelt at lege legen med rigtige æg.

Pip gok i reden hop

4 deltagere, 1 spilleplade, 20 kyllingekort, 4 kyllinger og 1 terning

- Slå med terningen og tæl sammen
- Lander du på en kylling, skal du vende et kyllingekort
- På kyllingekortene står der, hvad du skal gøre. Er du heldig eller uheldig?
- Den som først kommer i reden har vundet
- Man skal slå direkte i reden ellers må man hoppe frem og tilbage

God fornøjelse

